

AGATHA CHRISTIE

Ο άντρας με το καφέ κοστούμι

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Ο άντρας με το καφέ κοστούμι**
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: *The Man in the Brown Suit*
Από τις Εκδόσεις *HarperCollinsPublishers*, Λονδίνο 2012
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Agatha Christie
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Θεοδώρα Δαρβίρη
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Γιώργος Γιαννούσης
ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΟΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Βάσω Βύρρα

© Agatha Christie Limited, 1924. All rights reserved.
AGATHA CHRISTIE, the Agatha Christie Signature and the AC Monogram Logo are registered trade marks of Agatha Christie Limited in the UK and elsewhere. All rights reserved.
© Εξωφύλλου: *HarperCollinsPublishers* Ltd.
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

Πρώτη έκδοση: Εκδόσεις Λυχνάρι, με τον τίτλο «Τα 5 δάχτυλα του Σατανά»
Δεύτερη έκδοση: Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ, Δεκέμβριος 2020

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-3758-3
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-3759-0

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτίου.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.	PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
<i>Από το 1979</i>	<i>Publishers since 1979</i>
Έδρα:	Head Office:
Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση	121, Tatoi Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Βιβλιοπωλείο:	Bookstore:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα	13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Τηλ.: 2102804800 * fax: 2102819550	Tel.: 2102804800 * fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr * <http://blog.psychogios.gr>

AGATHA CHRISTIE

Ο άντρας με το καφέ κοστούμι

Μετάφραση: Θεοδώρα Δαρβίρη

ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΑΓΚΑΘΑ ΚΡΙΣΤΙ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Η μυστηριώδης υπόθεση στο Στάιλς

Πέντε μικρά γουρουνάκια

Φόνοι με αλφαβητική σειρά

Έγκλημα στο Οριάν Εξπρές

Ο Πουαρό ερευνά

Φόνος στο πρεσβυτέριο

Το πτώμα στη βιβλιοθήκη

Και δεν έμεινε κανένας

Δέκα ύποπτοι για φόνο

Μια αυτοβιογραφία

Έγκλημα στο γκολφ

Η δολοφονία του Ρότζερ Άκροϊντ

Οι Μεγάλοι Τέσσερις

Θανάσιμος κίνδυνος

Οι πρώτες υποθέσεις του Πουαρό

Η φαρμακερή πένα

Πρόσκληση σε φόνο

Ο μυστικός αντίπαλος

Η δοκιμασία της αθωότητας

Το μυστικό του Τσίμνεις

Φόνος στη Μεσοποταμία

Το μυστήριο του Μπλε Τρένου

Τα Χριστούγεννα του Ηρακλή

Πουαρό

Τραγωδία σε τρεις πράξεις

Οι άθλοι του Ηρακλή

Σίκαλη στην τσέπη

Ο καθρέφτης ράγισε

N ή M;

Γιατί δε φώναξαν την Έβανς;

Το μυστήριο των επτά ρολογιών

Το μυστήριο του Λίστερντεϊλ

Σιωπηλός μάρτυρας

Έγκλημα στον Νείλο

Έγκλημα κάτω από τον ήλιο

Μυστήριο στην Καραϊβική

Η ξεχασμένη δολοφονία

Ο φόνος είναι εύκολος

Η εξαφάνιση της γηραιάς κυρίας

Ο Ωχρός Ίππος

Το μυστήριο του Σίταφορντ

Ο θάνατος του λόρδου Έτζγουερ

Με ανοικτά χαρτιά

Η περιπέτεια της χριστουγεννιάτικης

πουτίγκας

Το τρένο των 16:50

Τα δεκατρία προβλήματα

Συνέταιροι στο έγκλημα

Ατελείωτη νύχτα

Επιβάτης για Φρανκφούρτη

Ο άντρας με το καφέ κοστούμι

Προς το μηδέν

Στον Ε.Α.Β.

Σε ανάμνηση ενός ταξιδιού, μερικών ιστοριών με λιοντάρια και
ενός αιτήματος να γράψω μια μέρα το Μυστήριο του Μιλ Χάουζ

Προλογικό σημείωμα στην ελληνική έκδοση

Το κατασκοπικό μυθιστόρημα Ο άντρας με το καφέ κοστούμι η Άγκαθα Κρίστι το εμπνεύστηκε και εν μέρει το «συναρμολόγησε» κατά τη διάρκεια της μεγάλης περιοδείας της στη Βρετανική Κοινοπολιτεία το 1922, ενώ το έγραψε στο διαμέρισμά της στο Ερλς Κορτ ανακαλώντας στη μνήμη της τα μαγευτικά αφρικανικά τοπία.

Ο χαρακτήρας του συνταγματάρχη Ρέις, που παίζει καθοριστικό ρόλο στην πλοκή του έργου, εμφανίζεται σε άλλα τρία βιβλία της Κρίστι, ενώ το απαιτητικό αφεντικό του πρώην συζύγου τής Κρίστι ζήτησε να τον συμπεριλάβει στο επόμενο βιβλίο της, κάτι που η συγγραφέας έκανε εδώ με τον χαρακτήρα του Γιούστας Πέντλερ.

Το βιβλίο εκδόθηκε πρώτη φορά το 1924 από τον εκδοτικό οίκο The Bodley Head και έγινε και τηλεοπτική σειρά. Το 1988 διασκευάστηκε για το CBS και για τις ανάγκες της εν λόγω παραγωγής μεταφέρθηκε στη σύγχρονη εποχή. Το graphic novel πρωτοδημοσιεύτηκε στη Γαλλία το 2005 και μετά μεταφράστηκε στα αγγλικά.

Τα κυριότερα πρόσωπα του έργου

Αν Μπέντινγκφελντ

Κόρη του διάσημου καθηγητή Αρχαιολογίας Τσαρλς Μπέντινγκφελντ. Ακολουθεί τα ίχνη μιας παράξενης υπόθεσης δολοφονίας, που θα την οδηγήσει ως τη Νότια Αφρική, σε μια περίοδο που μαίνονται εμφύλιες διαμάχες.

Ανίτα Γκρούνμπεργκ

Ή, αλλιώς, Ναντίνα η Ρωσίδα χορεύτρια ή κυρία Ντε Καστίνα. Υπήρξε πράκτορας του μυστηριώδους “συνταγματάρχη”.

Τζον Έρντσλι

Ή, αλλιώς, Χάρι Λούκας ή Χάρι Ρέιμπερν. Γιος του σερ Λόρενς Έρντσλι, ιδιοκτήτη ορυχείου στη Νότια Αφρική. Αυτός και ο φίλος του ο Χάρι βρίσκουν μια φλέβα διαμαντιών στη Βρετανική Γουιάνα της Νότιας Αμερικής.

Χάρι Λούκας

Φίλος του Τζον Έρντσλι. Σκοτώθηκε στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Συνταγματάρχης Ρέις

Μακρινός εξάδελφος του σερ Λόρενς Έρντσλι, δουλεύει για την κυβέρνηση ως πράκτορας ή ντετέκτιβ. Έχει τη φήμη του δεινού κυνηγού λιονταριών και του πολύ πλούσιου ανθρώπου.

Σούζαν Μπλερ

Κυρία της υψηλής κοινωνίας, που αναλαμβάνει να βοηθήσει την Αν Μπέντινγκφελντ στη διαλεύκανση του μυστηρίου.

Γιούστας Πέντλερ

Βουλευτής του βρετανικού Κοινοβουλίου, επιχειρηματίας και επιφανές μέλος της αγγλικής κοινωνίας.

Γκάι Πάτζετ

Ο γραμματέας του Γιούστας Πέντλερ, άνθρωπος του καθήκοντος, σχεδόν ψυχαναγκαστικός με την τάξη και την ευρυθμία.

Άρθουρ Μινκς

Ο άνθρωπος με τα πολλά πρόσωπα. Συμφωνεί να συνεργαστεί με τον Χάρι Ρέιμπερν και αλλάζει διαρκώς μεταμφιέσεις.

Πρόλογος

Η Ναντίνα, η Ρωσίδα χορεύτρια που είχε κατακτήσει το Παρίσι, λιγκιζόταν στον ήχο των χειροκροτημάτων και υποκλινόταν ξανά και ξανά. Τα σχιστά μάτια της μίκρυναν κι άλλο, η μακρόστενη γραμμή των άλικων χειλιών της διέγραψε ένα αχνό ανηφορικό τόξο. Εκστασιασμένοι Γάλλοι συνέχιζαν να ποδοκροτούν επιδοκιμαστικά, καθώς η αυλαία έπεφτε θροίζοντας, κρύβοντας τα κόκκινα, τα γαλάζια και τα φούξια του αλλόκοτου σκηνικού. Η χορεύτρια αποχώρησε από τη σκηνή μέσα σε έναν στρόβιλο από γαλαζοπορτοκαλιά υφάσματα. Ένας γενειοφόρος κύριος την πήρε αγκαλιά ενθουσιασμένος. Ήταν ο διευθυντής.

«Έξοχα, petite, έξοχα!» αναφώνησε. «Απόψε ξεπέρασες τον εαυτό σου». Τη φίλησε με αβρότητα και στα δυο μάγουλα με ύφος κάπως ψυχρό.

Η μαντάμ Ναντίνα, εξοικειωμένη με αυτή τη συμπεριφορά, ανταποκρίθηκε με ευκολία. Στη συνέχεια πήγε στο καμαρίνι της: Ανθοδέσμες ήταν στοιβαγμένες εδώ κι εκεί, υπέροχα ρούχα με φουτουριστικά σχέδια κρέμονταν από γάντζους και η ατμόσφαιρα ήταν ζεστή και φορτωμένη με τη μοσχοβολιά των λουλουδιών και των πιο εξεζητημένων αρωμάτων. Η Ζαν, η αμπιγιέζ της, φρόντισε την κυρία της μιλώντας ακατάπαυστα και ραϊνόντάς τη με γενναιόδωρες φιλοφρονήσεις.

Ένας χτύπος στην πόρτα διέκοψε την πολυλογία. Η Ζαν πήγε να ανοίξει και επέστρεψε κρατώντας μια κάρτα.

«Η μαντάμ μπορεί να δεχθεί επισκέψεις;»

«Για να δω».

Η χορεύτρια άπλωσε το χέρι της ληθαργικά, αλλά στη θέα του ονόματος στην κάρτα, *Κόμης Σέργκιους Πάβλοβιτς*, μια ξαφνική σπίθα ενδιαφέροντος φώτισε τα μάτια της.

«Θα τον δω. Το χρυσοκίτρινο πενιουάρ, Ζαν, και γρήγορα. Και όταν μπει μέσα ο κόμης, εσύ μπορείς να φύγεις».

«Μάλιστα, μαντάμ».

Η Ζαν τής έφερε το πενιουάρ, ένα όνειρο χρυσαφένιου σιφόν και ερμίνας. Η Ναντίνα γλίστρησε μέσα και ύστερα κάθισε χαμογελώντας, ενώ το μακρύ λευκό χέρι της άρχισε να χτυπά ρυθμικά το ποτήρι πάνω στην τουαλέτα της.

Ο κόμης έσπευσε να επωφεληθεί από το προνόμιο που του είχε παραχωρηθεί – ένας άντρας μετρίου αναστήματος, πολύ λεπτός, πολύ κομψός, πολύ χλομός, εξαιρετικά κουρασμένος. Εμφανισιακά δεν ήταν κάτι το ιδιαίτερο και το μόνο που τον έκανε να ξεχωρίζει ήταν το επιτηδευμένο ύφος του. Υποκλίθηκε πάνω από το χέρι της χορεύτριας με θεατρinίστικη ευγένεια.

«Μαντάμ, χαίρομαι πολύ».

Μόνο αυτό πρόλαβε να ακούσει η Ζαν προτού αποχωρήσει κλείνοντας την πόρτα πίσω της. Έχοντας μείνει μόνη πια με τον επισκέπτη της, μια ανεπαίσθητη αλλαγή φτερούγισε πάνω από το χαμόγελο της Ναντίνα.

«Μπορεί να είμαστε συμπατριώτες, υποθέτω όμως πως δε θα μιλήσουμε στα ρωσικά», σχολίασε.

«Εφόσον κανείς μας δεν ξέρει λέξη από τη συγκεκριμένη γλώσσα, αυτή θα είναι και η καλύτερη επιλογή», συμφώνησε ο επισκέπτης της.

Έτσι, συμφώνησαν η συζήτηση να γίνει στα αγγλικά και κανείς δε θα αμφισβητούσε πως ήταν η μητρική γλώσσα του κόμη, αφού δε χρειαζόταν να χρησιμοποιεί πια το επιτηδευμένο ύφος του. Η αλήθεια ήταν ότι άρχισε την καριέρα του ως πολυτάλαντος καλλιτέχνης σε μιούζικ χολ του Λονδίνου.

«Σημειώσατε μεγάλη επιτυχία απόψε», σχολίασε. «Τα συγχαρητήριά μου».

«Παρ' όλα αυτά», είπε η γυναίκα, «είμαι παραγμένη. Η θέση μου δεν είναι αυτή που ήταν. Οι υποψίες που κινήθηκαν κατά τη διάρκεια του Μεγάλου Πολέμου* συνεχίζουν να αιωρούνται. Με παρακολουθούν και με κατασκοπεύουν διαρκώς».

«Ωστόσο, δεν έχετε κατηγορηθεί ποτέ για κατασκοπεία, έτσι δεν είναι;»

«Ο αρχηγός μας, όταν καταστρώνει τα σχέδιά του, προσέχει πολύ ώστε να μη συμβεί κάτι τέτοιο».

«Ζήτω ο “συνταγματάρχης”», είπε ο κόμης χαμογελώντας. «Φοβερά νέα ότι σκοπεύει να συνταξιοδοτηθεί! Ακου να συνταξιοδοτηθεί! Λες και είναι κανένας γιατρός, χασάπης ή υδραυλικός...»

«Η οποιοσδήποτε άλλος επιχειρηματίας», ολοκλήρωσε τη φράση του η Ναντίνα. «Δε θα έπρεπε να μας εκπλήσσει. Αυτός ήταν πάντα ο “συνταγματάρχης”, ένας ικανότατος επιχειρηματίας. Οργανώνει εγκλήματα όπως κάποιος άλλος θα οργάνωνε ένα εργοστάσιο υποδηματοποιίας. Χωρίς να εκτίθεται ο ίδιος, σχεδιάζει και διευθύνει μια σειρά από εντυπωσιακά χτυπήματα, που περιλαμβάνουν κάθε κλάδο του αποκαλούμενου... επαγγέλματός του: κλοπές κοσμημάτων, πλαστογραφίες, κατασκοπεία (η δεύτερη ιδιαίτερα επικερδής ενασχόληση σε περιόδους πολέμου), δολιοφθορές, διακριτικές δολοφονίες, δεν υπάρχει και κάτι με το οποίο δεν έχει ασχοληθεί. Και όταν το παιχνίδι αρχίζει και γίνεται επικίνδυνο, αποχωρεί αξιοπρεπώς έχοντας αβγατίσει την τεράστια προυσία του!»

«Χμ!» έκανε ο κόμης με δυσπιστία. «Είναι κάπως... ανησυχ-

* Όπου υπάρχει αναφορά στον πόλεμο, αυτή έχει να κάνει με τον Μεγάλο Πόλεμο, δηλαδή τον Α΄ Παγκόσμιο, γιατί το μυθιστόρημα γράφτηκε το 1924 και ο αναγνώστης εκείνης της εποχής ήξερε σε ποιον αναφερόταν η συγγραφέας, όμως ο σύγχρονος αναγνώστης πρέπει να τον διαχωρίζει από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. (Σ.τ.Μ.)

τικό για όλους μας. Γιατί χαζολογάμε, τρόπος του λέγειν, αφού δεν έχουμε συγκεκριμένη αποστολή».

«Τουλάχιστον αποζημιωνόμαστε... και πλουσιοπάροχα!»

Κάτι, ένας ανεπαίσθητος τόνος χλευασμού στη φωνή της, έκανε τον άντρα να την κοιτάξει με βλέμμα αιχμηρό. Μειδιούσε, και ήταν ένα χαμόγελο που κέντρισε την περιέργειά του. Ωστόσο, συνέχισε διπλωματικά:

«Ναι, ο “συνταγματάρχης” υπήρξε πάντα γενναιοδωρος εργοδότης. Σε αυτό μάλιστα αποδίδω μεγάλο μέρος της επιτυχίας του... όπως και στη συνήθη τακτική του να βρίσκει τον κατάλληλο αποδιοπομπαίο τράγο. Αξιοθαύμαστο μυαλό, αναμφισβήτητα αξιοθαύμαστο! Και πιστός στο ρητό: *Αν θες κάτι να γίνει καλά, μην το κάνεις ο ίδιος!* Στο μεταξύ, όλοι εμείς, μπλεγμένοι ως τα μπούνια και απολύτως στο έλεός του, δε διαθέτουμε τίποτα εναντίον του».

Ο κόμης έκανε μια παύση, σχεδόν σαν να περίμενε η Ναντίνα να διαφωνήσει μαζί του, όμως εκείνη παρέμεινε σιωπηλή, με το μειδίαμα στα χείλη.

«Απολύτως τίποτα», είπε συλλογισμένος. «Εντούτοις, ξέρετε, είναι προληπτικός ο γέρος. Νομίζω πως πριν από χρόνια πήγε σε μια από αυτές τις γυναίκες που λένε τη μοίρα. Προφήτεψε πως η ζωή του θα ήταν επιτυχημένη, αλλά δήλωσε πως η πτώση του θα ερχόταν από μια γυναίκα».

Τώρα είχε επιτέλους κεντρίσει το ενδιαφέρον της. Η Ναντίνα σήκωσε τα μάτια και τον κοίταξε όλο ανυπομονησία.

«Αυτό είναι παράξενο, πολύ παράξενο. Όστε μια γυναίκα...»

Ο κόμης χαμογέλασε και ανασήκωσε τους ώμους.

«Το δίχως άλλο, τώρα που... συνταξιοδοτήθηκε, θα παντρευτεί. Σίγουρα κάποια από τις νεαρές καλλονές της υψηλής κοινωνίας, που θα εξανεμίσει στο πιτς φτίλι τα εκατομμύρια που συγκέντρωνε χρόνια».

Η Ναντίνα κούνησε το κεφάλι.

«Όχι, όχι, δεν είναι έτσι. Ακούστε, φίλε μου, αύριο πηγαίνω στο Λονδίνο».

«Και το συμβόλαιό σας εδώ;»

«Μόνο μία νύχτα θα λείψω. Και θα πάω ινκόγκνιτο, σαν γαλαζοαίματη. Ούτε που θα καταλάβει κανείς ότι έχω φύγει από τη Γαλλία. Και γιατί νομίζετε ότι θα πάω;»

«Πάντως όχι για αναψυχή τέτοιο καιρό. Ο Ιανουάριος είναι απαίσιος μήνας, όλο ομίχλες! Μάλλον κάτι έχετε να κερδίσετε από το ταξίδι αυτό, έτσι δεν είναι;»

«Ακριβώς». Η Ναντίνα σηκώθηκε και στάθηκε μπροστά του όλο χάρη και καμάρι. «Μόλις είπατε ότι κανείς μας δεν έχει τίποτα εναντίον του. Κάνετε λάθος. Εγώ έχω. Εγώ, μια γυναίκα, είχα την ευφυΐα και, ναι, το θάρρος... γιατί χρειάζεται θάρρος... να τον προδώσω. Θυμάστε τα διαμάντια Ντε Μπιρ;»

«Φυσικά. Στο Κίμπερλι, λίγο προτού ξεσπάσει ο Μεγάλος Πόλεμος, σωστά; Δεν είχα καμία ανάμειξη στην επιχείρηση και ποτέ δεν έμαθα λεπτομέρειες, για κάποιο λόγο αποσιώπησαν τα πάντα, έτσι δεν είναι; Έκαναν γερή μπάζα, όμως».

«Πετράδια αξίας εκατό χιλιάδων λιρών. Τη δουλειά την κάναμε δύο, εννοείται υπό τις εντολές του “συνταγματάρχη”. Τότε είδα την ευκαιρία μου. Βλέπετε, το σχέδιο ήταν να αντικαταστήσουμε κάποια από τα διαμάντια Ντε Μπιρ με δείγματα διαμαντιών που είχαν φέρει από τη Νότια Αφρική δύο νεαροί χρυσοθήρες, οι οποίοι, συμπτωματικά, βρίσκονταν στο Κίμπερλι εκείνη την περίοδο. Ήταν δεδομένο ότι οι υποψίες θα έπεφταν πάνω τους».

«Πολύ έξυπνο», επιδοκίμασε ο κόμης.

«Ο “συνταγματάρχης” είναι πάντα έξυπνος. Εντάξει, έπαιξα κι εγώ τον ρόλο μου... ωστόσο έκανα και κάτι που ο “συνταγματάρχης” δεν είχε προβλέψει. Κράτησα ορισμένα από τα νοτιοαφρικανικά πετράδια... ένα ή δύο είναι μοναδικά και εύκολα αποδεικνύεται ότι δεν πέρασαν από τα χέρια των Ντε Μπιρ. Με τα διαμάντια αυτά στην κατοχή μου έχω το πάνω χέρι σε σχέση με τον αξιότιμο αρχηγό μου. Μόλις αποδειχθεί η αθωότητα των δύο νεαρών, αναπόφευκτα θα αρχίσουν να τον υποψιάζονται. Όλα αυτά τα χρόνια έχω κρατήσει το στόμα μου κλειστό, όμως τώρα τα δεδομένα

έχουν αλλάξει. Θέλω την αμοιβή μου... και θα είναι μεγάλη· θα τολμούσα να πω, ασύλληπτα μεγάλη».

«Καταπληκτικό», είπε ο κόμης. «Να υποθέσω ότι έχετε πάντα μαζί σας τα εν λόγω διαμάντια...»

Τα μάτια του σάρωσαν το ακατάστατο δωμάτιο.

Η Ναντίνα χαμογέλασε απαλά. «Μην το υποθέτετε καθόλου αυτό. Δεν είμαι καμιά ηλίθια. Τα διαμάντια είναι σε μέρος ασφαλές, όπου κανείς δε θα φανταζόταν να ψάξει».

«Ποτέ δεν πίστεψα πως είστε ηλίθια, αγαπητή κυρία, ωστόσο... να αποτολμήσω να σας χαρακτηρίσω κάπως απερίσκεπτη. Ο “συνταγματάρχης” δεν είναι ο τύπος του άντρα που ανέχεται τους εκβιασμούς, ξέρετε».

«Δεν τον φοβάμαι», γέλασε η Ναντίνα. «Μόνο έναν άντρα φοβόμουν... και αυτός ο άντρας είναι νεκρός».

Ο κόμης την κοίταξε απορημένος.

«Ας ελπίσουμε, λοιπόν, ότι δε θα ξαναζωντανέψει», σχολίασε ανάλαφρα.

«Τι εννοείτε;» ρώτησε κοφτά η χορεύτρια.

Ο κόμης φάνηκε κάπως σαστισμένος.

«Απλώς εννοούσα ότι η αναστάσή του θα προκαλούσε μια κάποια αμνηχανία», διευκρίνισε. «Ένα ανόητο αστειό ήταν».

Η Ναντίνα αναστέναξε ανακουφισμένη.

«Α, όχι, είναι νεκρός. Σκοτώθηκε στον Μεγάλο Πόλεμο. Ήταν ο άντρας που κάποτε... με είχε αγαπήσει».

«Στη Νότια Αφρική;» ρώτησε ο κόμης αδιάφορα.

«Μιας και ρωτάτε, ναι, στη Νότια Αφρική».

«Από εκεί δεν κατάγεστε;»

Ένευσε. Ο επισκέπτης της σηκώθηκε και άπλωσε το χέρι να πάρει το καπέλο του.

«Λοιπόν», σχολίασε, «ξέρετε τη δουλειά σας καλύτερα από όλους. Στη θέση σας, όμως, θα φοβόμουν τον “συνταγματάρχη” περισσότερο από οποιονδήποτε απογοητευμένο εραστή. Εύκολα τον υποτιμά κανείς και είναι λάθος».

Η Ναντίνα γέλασε περιφρονητικά.

«Λέτε να μην το ξέρω όλα αυτά τα χρόνια;»

«Αναρωτιέμαι...» απάντησε ήρεμα ο κόμης. «Πράγματι αναρωτιέμαι αν το ξέρετε».

«Ω, δεν είμαι καμιά ανόητη! Και δεν είμαι μόνη μου. Αύριο φτάνει στο λιμάνι του Σαουθάμπτον ένα νοτιοαφρικανικό ποστάλι. Ανάμεσα στους επιβάτες του είναι ένας άντρας που έρχεται από την Αφρική ειδικά για μένα και έχει εκτελέσει συγκεκριμένες εντολές μου. Ο “συνταγματάρχης” θα έχει δύο άτομα να αντιμετωπίσει, λοιπόν, όχι ένα».

«Είναι συνετό κάτι τέτοιο;»

«Είναι απαραίτητο».

«Είστε σίγουρη για τον άνθρωπο αυτόν;»

Ένα μάλλον ανεξιχνίαστο χαμόγελο σχηματίστηκε στα χείλη της χορεύτριας.

«Απολύτως. Είναι αναποτελεσματικός, αλλά εντελώς αξιόπιστος». Έκανε μια παύση. «Η αλήθεια είναι πως πρόκειται για τον σύζυγό μου», πρόσθεσε κάπως αδιάφορα.

Εδώ και καιρό δέχομαι έντονες πιέσεις να γράψω τούτη την ιστορία. Πιέσεις που προέρχονται από τους πιο εξέχοντες (με εκπρόσωπο τον λόρδο Νάσμπι) ως τους πιο ταπεινούς (με εκπρόσωπο την αείμνηστη οικονόμο μας Έμιλι, την οποία είδα την τελευταία φορά που βρισκόμουν στην Αγγλία. «Ελάτε, κυρία, φανταστείτε τι όμορφο βιβλίο θα γράφατε... όπως στον κινηματογράφο!»)

Ομολογώ ότι έχω ορισμένα προσόντα για τη συγκεκριμένη δουλειά. Ήμουν αναμειγμένη στην υπόθεση από την αρχή, σε όλη τη διάρκεια και, θριαμβευτικά, ως το τέλος. Επιπλέον, και για καλή μου τύχη, τα κενά που δεν μπορώ να συμπληρώσω λόγω δικών μου ελλειψών γνώσεων καλύπτονται επαρκώς από το ημερολόγιο του κυρίου Γιούστας Πέντλερ, το οποίο μου έχει παραχωρήσει ευγενικά.

Εδώ είμαστε, λοιπόν. Η Αν Μπέντινγκφελντ αρχίζει να αφηγείται τις περιπέτειές της.

Πάντα λάτρευα τις περιπέτειες. Βλέπετε, η ζωή μου ήταν φρικτά μονότονη. Ο πατέρας μου, ο καθηγητής Μπέντινγκφελντ, ήταν η μεγαλύτερη ζωντανή αυθεντία της Αγγλίας στον Πρωτόγονο Άνθρωπο. Ήταν διάνοια – όλοι το παραδέχονται αυτό. Η σκέψη του ήταν μονίμως στην Παλαιολιθική Εποχή και το άσχημο ήταν πως το σώμα του ζούσε στον σύγχρονο κόσμο. Ο μπαμπάς αδιαφορούσε για τον σύγχρονο άνθρωπο – ως και τον άνθρωπο της Νεολιθικής Περιόδου απεχθανόταν, θεωρώντας τον απλό βοσκό, ενώ

ενθουσιασμό άρχιζε να νιώθει μόνο φτάνοντας στη Μέση Παλαιολιθική ή Μουστέρια.

Δυστυχώς, δε γίνεται να απαλλαγούμε εντελώς από τον σύγχρονο άνθρωπο. Είμαστε αναγκασμένοι να ερχόμαστε σε κάποιου είδους επαφή με κρεοπώλες, αρτοποιούς, γαλατάδες και οπωροπώλες. Έτσι, με τον μπαμπά βυθισμένο στο παρελθόν και τη μαμά να έχει φύγει από τη ζωή όταν ήμουν μωρό, έπεσε σε μένα ο κλήρος να αναλάβω την πρακτική πλευρά της καθημερινότητας. Η αλήθεια είναι πως μισώ τον άνθρωπο της Παλαιολιθικής Εποχής, είτε είναι Ωρινάκιος είτε Μουστέριος ή οτιδήποτε άλλο. Και μολονότι εγώ δακτυλογράφησα και επιμελήθηκα το μεγαλύτερο μέρος της μελέτης του μπαμπά με τίτλο *Ο Νεάντερνταλ και οι πρόγονοί του*, οι Νεάντερνταλ μου προκαλούν αηδία και πάντα αναρωτιέμαι ποια ευτυχής συγκυρία οδήγησε στην εξαφάνισή τους προ αμνημονεύτων χρόνων.

Δεν ξέρω αν ο μπαμπάς μάντευε τα συναισθήματά μου πάνω στο αντικείμενο, ίσως όχι, και στην περίπτωση μου κιόλας δε θα τον ενδιέφεραν καν. Δεν έδινε την παραμικρή σημασία στη γνώμη των άλλων. Πιστεύω πως αυτό ήταν ένδειξη του μεγαλείου του. Κατά ανάλογο τρόπο, ζούσε αποστασιοποιημένος από την καθημερινότητα και τις ανάγκες της. Έτρωγε ό,τι του έβαζαν να φάει με τρόπο παραδειγματικό, όμως έδειχνε τρομερά αμήχανος όταν ερχόταν η ώρα να πληρώσει. Δεν πρέπει να είχε ποτέ του χρήματα. Ήταν το είδος της διασημότητας που δε φέρνει χρήματα σε αυτόν που τη διαθέτει. Αν και ήταν μέλος σχεδόν σε όλα τα σημαντικά σωματεία και είχε αμέτρητους τίτλους, το ευρύ κοινό ούτε που τον ήξερε, ενώ τα βαθυστόχαστα βιβλία του, αν και αποτελούσαν πολύτιμη προσθήκη στο σύνολο της ανθρώπινης σοφίας, δεν ασκούσαν καμία γοητεία στις μάζες. Υπήρξε μόνο μία περίπτωση κατά την οποία συγκέντρωσε τα φώτα της δημοσιότητας πάνω του. Είχε διαβάσει ενώπιον ενός συλλόγου μια μελέτη με θέμα τα μικρά των χιμπατζήδων. Τα μικρά του ανθρώπινου γένους εμφανίζουν ορισμένα ανθρωποειδή χαρακτηριστικά, ενώ τα μικρά των χιμπα-

τζήδων ήταν πιο κοντά στον άνθρωπο απ' ό,τι ο ενήλικος χιμπατζής. Αυτό φαίνεται πως αποδεικνυε ότι, ενώ οι πρόγονοί μας ήταν περισσότερο πιθηκοειδείς από εμάς, οι πρόγονοι των χιμπατζήδων ήταν ανώτερο είδος από το παρόν – κοντολογίς, ο σημερινός χιμπατζής είναι υποβαθμισμένο είδος. Η ευρηματική εφημερίδα *Daily Budget*, που καιγόταν για οτιδήποτε πικάντικο, αμέσως το δημοσίευσε με πηχουαίους τίτλους: *Εμείς δεν καταγόμαστε από τους πιθήκους, αλλά μήπως οι πίθηκοι κατάγονται από εμάς; Επιφανής καθηγητής ισχυρίζεται πως οι χιμπατζήδες είναι υποβαθμισμένο ανθρώπινο είδος.* Αμέσως μετά ένας δημοσιογράφος πέρασε να δει τον μπαμπά και τον προέτρεψε να γράψει μια σειρά δημοφιλών άρθρων πάνω στη συγκεκριμένη θεωρία. Δεν είχα ξαναδεί τον μπαμπά τόσο θυμωμένο. Έδιωξε τον δημοσιογράφο από το σπίτι κακόν κακώς, προς μεγάλη μου απογοήτευση, γιατί εκείνη την περίοδο είχαμε ανάγκη τα χρήματα. Μάλιστα, προς στιγμήν μου πέρασε από το μυαλό να τρέξω πίσω από τον νεαρό και να του πω ότι ο πατέρας μου άλλαξε γνώμη και θα του έστελνε τα εν λόγω άρθρα. Ως κι εγώ θα μπορούσα να τα γράψω, και το πιθανότερο ήταν ο μπαμπάς να μη μάθαινε ποτέ για αυτή τη συναλλαγή, αφού δε διάβαζε την *Daily Budget*. Εντούτοις, το θεώρησα παρακινδυνευμένο και δεν το προχώρησα. Απλώς φόρεσα το πιο όμορφο καπέλο μου και κατηφόρισα θλιμμένη στο χωριό για να μιλήσω στον μανάβη, που είχε κάθε δίκιο να είναι θυμωμένος μαζί μας.

Ο δημοσιογράφος από την *Daily Budget* ήταν ο μόνος νεαρός που είχε έρθει ποτέ στο σπίτι μας. Ήταν φορές που ζήλευα την Έμιλι, τη νεαρή υπηρέτριά μας, η οποία έβγαινε όποτε παρουσιαζόταν η ευκαιρία να συναντηθεί με κανέναν μεγαλόσωμο ναύτη που είχε αρραβωνιαστεί. Στο μεταξύ, για να μη σκουριάσει, όπως έλεγε, έβγαινε παράλληλα και με τον νεαρό γιο του οπωροπώλη και τον βοηθό του φαρμακοποιού. Συνειδητοποιούσα μετά λύπης πως εγώ δεν είχα κανέναν να με βοηθά... να μη σκουριάσω. Όλοι οι φίλοι του μπαμπά ήταν ηλικιωμένοι καθηγητές – συνήθως με μακριά γένια. Είναι αλήθεια πως κάποτε ο καθηγητής Πίτερσον με

έσφιξε πάνω του τρυφερά, είπε πως είχα *όμορφη μεσούλα δαχτυλίδι* και προσπάθησε να με φιλήσει. Και μόνο η φράση αυτή δήλωνε την ηλικία του. Καμία γυναίκα που σεβόταν τον εαυτό της δεν είχε *όμορφη μεσούλα δαχτυλίδι* από την εποχή που ήμουν ακόμη στην κούνια.

Λαχταρούσα περιπέτειες, έρωτες, ειδύλλια, αλλά φαινόμουν καταδικασμένη σε μια άχρωμη ύπαρξη. Το χωριό διέθετε δανειστική βιβλιοθήκη γεμάτη φθαρμένα μυθιστορήματα κι εγώ βίωνα κινδύνους και ερωτοτροπίες από δεύτερο χέρι και ονειρευόμουν βλοσυρούς, λιγομίλητους Ροδεσιανούς και στιβαρούς άντρες, που πάντα *έρχιναν κάτω τον αντίπαλό τους με ένα χτύπημα*. Δεν υπήρχε ούτε ένας στο χωριό που έμοιαζε με κάποιον που θα μπορούσε να ρίξει κάτω έναν αντίπαλο ούτε με ένα ούτε με πολλά χτυπήματα.

Υπήρχε και κινηματογράφος, όπου προβαλλόταν κάθε εβδομάδα ένα επεισόδιο της σειράς *Η επικίνδυνη ζωή της Πάμελα*. Η Πάμελα ήταν μια υπέροχη νεαρή και ατρόμητη γυναίκα. Έπεφτε από αεροπλάνα, ταξίδευε με υποβρύχια, σκαρφάλωνε σε ουρανοξύστες και τρύπωνε στον υπόκοσμο χωρίς να παθαίνει το παραμικρό. Δεν ήταν ιδιαίτερα έξυπνη και ο αρχηγός των εγκληματιών του υποκόσμου την έπιανε πάντα. Δεν ήθελε, όμως, να τη σκοτώσει με ένα χτύπημα στο κεφάλι κι έτσι πάντα την καταδίκαιζε σε θάνατο σε θάλαμο αερίων ή με κάποιον άλλο καινούργιο και συναρπαστικό τρόπο· ο ήρωας, όμως, κατάφερνε πάντα να τη σώσει στην αρχή του επεισοδίου της επόμενης εβδομάδας. Συνήθως έβγαινα από τον κινηματογράφο παραδομένη στη δίνη μιας γλυκιάς παραζάλης... ώσπου γύριζα σπίτι και έβρισκα ειδοποίηση από την Εταιρεία Αερίου που απειλούσε να μας κόψει το ρεύμα, αν δεν εξοφλούσαμε το υπέρογκο χρέος μας.

Παρ' όλα αυτά, και μολονότι ούτε που το υποπτευόμουν, κάθε λεπτό με έφερνε πιο κοντά στην περιπέτεια.

Είναι πιθανό πως υπάρχουν πολλοί άνθρωποι στον κόσμο που δεν έχουν ακούσει για την ανακάλυψη ενός πανάρχαιου κρανίου στο Ορυχείο Μπρόκεν Χιλ στη βόρεια Ροδεσία. Ένα πρωί κατέβη-

κα και βρήκα τον μπαμπά ενθουσιασμένο στα όρια της αποπληξίας. Η ιστορία άδειασε από μέσα του σαν χείμαρρος.

«Καταλαβαίνεις, Αν; Αναμφίβολα υπάρχουν ομοιότητες με το κρανίο της Ιάβας, αν και επιφανειακές... μόνο επιφανειακές. Όχι, εδώ έχουμε αυτό που πάντα υποστήριζα: την αρχέγονη μορφή του γένους Νεάντερνταλ. Παραδέχεσαι ότι το κρανίο του Γιβραλτάρ είναι προγενέστερο των κρανίων Νεάντερνταλ που έχουν βρεθεί; Γιατί; Το λίκνο του ανθρώπινου γένους ήταν στην Αφρική. Πέρασαν στην Ευρώπη...»

«Όχι μαρμελάδα πάνω στη ρέγκα, μπαμπά», είπα βιαστικά, σταματώντας το αφηρημένο χέρι του πατέρα μου. «Έλεγες, λοιπόν;»

«Πέρασαν στην Ευρώπη με...»

Στο σημείο εκείνο τον έπιασε ξερόβηχας, το αποτέλεσμα μιας υπερβολικά μεγάλης μπουκιιάς γεμάτης ψαροκόκαλα.

«Πρέπει, όμως, να ξεκινήσουμε αμέσως», δήλωσε και σηκώθηκε στο τέλος του γεύματος. «Δεν έχουμε χρόνο για χάσιμο. Πρέπει να πάμε στο συγκεκριμένο μέρος... σίγουρα όλη η περιοχή βρίθκει ευρημάτων. Θα με ενδιέφερε να επιβεβαιώσω αν τα εργαλεία είναι τυπικά της Μουστερίας Περιόδου... όπου θα υπάρχουν λείψανα πρωτόγονων βοδιών, αν και όχι του είδους του μαλλιάρου ρινόκερου. Ναι, ένας μικρός στρατός παλαιοντολόγων θα ξεκινήσει άμεσα. Πρέπει να τους προλάβουμε. Θα γράψεις σήμερα στου Κουκς, έτσι δεν είναι, Αν;»

«Και χρήματα πού θα βρούμε, μπαμπά;» ρώτησα διακριτικά. Με κοίταξε επικριτικά.

«Η οπτική σου γωνία πάντα με καταθλίβει, παιδί μου. Δεν πρέπει να είμαστε ποταποί. Όχι, όχι, σε θέματα επιστήμης δεν πρέπει να είμαστε ποταποί.»

«Κι όμως στο Κουκς ίσως να είναι λίγο ποταποί, μπαμπά.»

Ο μπαμπάς έδειχνε πληγωμένος.

«Αγαπητή μου Αν, θα τους πληρώσεις τοις μετρητοίς.»

«Μα, δεν έχω τα χρήματα.»

Ο μπαμπάς σαν να είχε χάσει την υπομονή του.

«Παιδί μου, δε γίνεται να με απασχολούν τόσο ευτελή ζητήματα όπως τα χρήματα. Η τράπεζα... χθες είχα μια ειδοποίηση από τον διευθυντή, κάτι για ένα ποσό είκοσι πέντε λιρών στον λογαριασμό μου».

«Υποθέτω πως πρόκειται για υπερανάληψη».

«Α, εντάξει, το βρήκα! Γράψε στους εκδότες μου».

Ένευσα με αβεβαιότητα. Από τα βιβλία του ο μπαμπάς εισέπραττε περισσότερο φήμη παρά χρήματα. Μου άρεσε τρομερά η ιδέα να πάμε στη Ροδεσία. «Βλοσυροί, σιωπηλοί άντρες», μονολόγησα εκστασιασμένη. Τότε, κάτι στην εμφάνιση του πατέρα μου δε μου φάνηκε φυσιολογικό.

«Μπαμπά, φοράς διαφορετικές μπότες», είπα. «Βγάλε την καφέ και φόρα την άλλη μαύρη. Και μην ξεχάσεις το κασκόλ σου. Κάνει πολύ κρύο σήμερα».

Ο μπαμπάς έφυγε έπειτα από λίγο με τις σωστές μπότες και το ζεστό κασκόλ του.

Επέστρεψε αργά το ίδιο βράδυ και, προς μεγάλη μου θλίψη, χωρίς το κασκόλ και το παλτό του.

«Πω πω, έχεις δίκιο, Αν. Τα έβγαλα όταν μπήκα στη σπηλιά. Για να μη βρομίσουν».

Ένευσα συμπονετικά, γιατί θυμήθηκα μια φορά που ο μπαμπάς είχε επιστρέψει στην κυριολεξία σοβαντισμένος από την κορυφή ως τα νύχια με μπόλικο άργιλο της Πλειστοκαίνου Εποχής.

Ο κύριος λόγος της εγκατάστασής μας στο Λιτλ Χάμσλι ήταν ότι εκεί βρισκόταν το Σπήλαιο Χάμσλι, μια υπόγεια σπηλιά γεμάτη κοιτάσματα του Ωρινάκιου πολιτισμού. Στο χωριό υπήρχε και ένα μικρό μουσείο, ο διευθυντής του οποίου περνούσε τις περισσότερες μέρες μαζί με τον μπαμπά μέσα στη γη, ξεθάβοντας τμήματα από σκελετούς μαλλιάρου ρινόκερου και αρκούδας των σπηλαίων.

Ο μπαμπάς έβηξε άσχημα όλο το βράδυ και το επόμενο πρωί ανέβασε πυρετό, οπότε ειδοποίησα να έρθει ο γιατρός.

Ο καημένος ο μπαμπάς στάθηκε πολύ άτυχος. Η διάγνωση ήταν βαριά πνευμονία. Πέθανε τέσσερις μέρες αργότερα.

*Αυτό που με ενδιαφέρει είναι η περιπέτεια,
και είμαι διατεθειμένη να πληρώσω για να τη ζήσω.*

Η νεαρή και όμορφη Αν Μπέντινγκφελντ καταφθάνει στο Λονδίνο αναζητώντας την περιπέτεια. Και η περιπέτεια δεν καθυστερεί στο ραντεβού τους. Λίγο καιρό μετά την εγκατάστασή της στη βρετανική πρωτεύουσα, στον υπόγειο, ένας άντρας που αναδίδει μια παράξενη μυρωδιά ναφθαλίνης πέφτει στις γραμμές του τρένου και πεθαίνει μπρος στα μάτια της. Η αστυνομία αποφαινεται πως είναι ατύχημα. Τότε όμως ποιος είναι ο άντρας με το καφέ κοστούμι που εξέταζε το πτώμα προτού το βάλει στα πόδια; Διαθέτοντας μόνο ένα αινιγματικό στοιχείο, η Αν είναι αποφασισμένη να εντοπίσει τον μυστηριώδη δολοφόνο και να τον παραδώσει στη δικαιοσύνη.

2 ΔΙΣΚΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΑΝΤΙΤΥΠΑ

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
www.psichogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 23856

Γ Ι Α Α Ν Α Γ Ν Ω Σ Τ Ε Σ Μ Ε Α Π Α Ι Τ Η Σ Ε Ι Σ